

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Arki ja Askel / tmi Raisa Liski

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Jalkojenhoito • kotipalvelu/kotiapu • kotikäynnit • avustaminen ja ohjaus • hieronta

Palveluntuottaja	Arki ja Askel
Palveluntuottajan Y-tunnus	_____2918012-1_____
Toimipaikka / kotipaikka	___NURMIJÄRVI_____
Yhteystiedot	___Raisa Liski 0442590883 info@raisaliski.fi _____
Omavalvonnasta vastaava henkilö	___Raisa Liski_____
Ammattinimike	Lähihoitaja. Jalkojenhoitaja (AT)
Soteri-rekisteröinti	Palveluntuottaja on rekisteröity Soteriin. Rekisteröidyt palvelut: terveydenhuollon jalkojenhoito ja sosiaalihuollon kotiapu/kotipalvelu.
Lääkehoito	Yrityksessä ei toteuteta lääkehoitoa.
Suunnitelman laatimispäivä	5.9.2026
Suunnitelman tarkistaminen	Vähintään vuosittain sekä aina toiminnan, riskien tai sääntelyn olennaisesti muuttuessa.

1. Omavalvonnan tarkoitus ja tavoite

Omavalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Arki ja Askeleen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat turvallisia, laadukkaita, asianmukaisia, yhdenvertaisia ja asiakkaan/potilaan tarpeisiin perustuvia. Omavalvonnalla tunnistetaan toimintaan liittyviä riskejä ennakolta, seurataan palvelujen laatua ja puututaan havaittuihin epäkohtiin viivytyksettä.

Omavalvontasuunnitelma toimii käytännön työohjeena ja kuvaa, miten palvelujen turvallisuus, asiakkaan ja potilaan oikeudet, tietosuoja, hygienia, henkilöstön osaaminen, riskienhallinta ja poikkeamien käsittely toteutetaan. Suunnitelmaa seurataan jatkuvasti ja sitä päivitetään tarvittaessa.

2. Toiminta-ajatus ja palvelut

Arki ja Askel tuottaa asiakaslähtöisiä palveluja pääasiassa asiakkaan omassa kodissa. Tavoitteena on tukea asiakkaan hyvinvointia, toimintakykyä, turvallista kotona asumista ja mahdollisimman itsenäistä arkea.

Toimintaan kuuluvat:

- terveydenhuollon jalkojenhoito asiakkaan kotona sekä palvelutaloissa ja asumisyksiköissä;
- sosiaalihuollon kotiapu/kotipalvelu asiakkaan kotona, mukaan lukien siivous, ruoanlaitto ja asiointiapu;
- ohjaus ja avustaminen peseytymisessä asiakkaan tarpeen mukaisesti;
- hieronta asiakkaalle soveltuvin osin ja palvelun luonteen mukaisesti.

Palvelut toteutetaan vain siinä laajuudessa ja sellaisina palveluina, joihin palveluntuottajalla on voimassa oleva rekisteröinti, osaaminen ja muut toimintaedellytykset.

3. Asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuus on kaiken toiminnan lähtökohta. Ennen palvelun aloittamista arvioidaan asiakkaan palvelun tarve, toimintakyky, mahdolliset turvallisuusriskit ja palvelun soveltuvuus. Jos asiakkaan tarve ylittää palveluntuottajan osaamisen tai palvelun sisällön, asiakas ohjataan asianmukaisen sosiaali- tai terveydenhuollon palvelun piiriin.

Kotikäynneillä huomioidaan erityisesti kaatumisriski, asiakkaan liikkuminen, kodin turvallisuus, mahdolliset tartuntariskit, väkivallan uhka, paloturvallisuus sekä työntekijän työturvallisuus.

Jalkojenhoidossa huomioidaan asiakkaan terveydentila, ihon ja kynsien kunto, mahdolliset haavat, tulehduksen merkit, verenkiertoon ja tuntoon liittyvät riskit sekä muut jalkojenhoidon kannalta olennaiset tekijät. Hoitoa ei tehdä, jos sen turvallinen toteuttaminen ei ole mahdollista. Tarvittaessa asiakas ohjataan lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen arvioon.

4. Asiakkaan ja potilaan asema, oikeudet ja osallisuus

Asiakasta ja potilasta kohdellaan arvostavasti, yhdenvertaisesti ja hänen ihmisarvoaan kunnioittaen. Palvelu toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa.

- asiakkaalle kerrotaan palvelun sisältö, tarkoitus, toteutustapa ja kustannukset ennen palvelun aloittamista;
- asiakkaalla on oikeus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon ja esittää toiveita;
- itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan eikä asiakkaan päätöksentekoa rajoiteta ilman lainmukaista perustetta;
- asiakkaan yksityisyyttä ja henkilökohtaista koskemattomuutta suojataan erityisesti peseytymisessä ja jalkojenhoidossa;
- palautetta pyydetään ja siihen reagoidaan.

5. Palvelun tarpeen arviointi, suunnittelu ja toteutus

Palvelu suunnitellaan asiakkaan tarpeen, voimavarojen ja sovitun palvelusisällön perusteella. Tarvittaessa asiakkaan kanssa sovitaan palvelun tavoitteista ja toteutustavasta.

Kotipalvelussa tuetaan asiakkaan omaa toimintakykyä eikä tehdä asiakkaan puolesta asioita, jotka hän kykenee turvallisesti tekemään itse. Ohjaaminen peseytymisessä toteutetaan asiakkaan yksityisyyttä, arvokkuutta ja turvallisuutta kunnioittaen.

Asiointiapu toteutetaan sovitulla tavalla. Asiakkaan raha-asioissa toimitaan vain erikseen sovituihin ja asianmukaisesti dokumentoiduissa tilanteissa, eikä työntekijä käytä asiakkaan varoja tai pankkitunnuksia omiin tarkoituksiinsa.

6. Jalkojenhoidon turvallisuus

Jalkojenhoidossa noudatetaan aseptista työskentelyä, käsihygieniaa, välineiden asianmukaista puhdistusta/desinfektiota ja tarvittaessa sterilointia sekä kertakäyttöisten välineiden turvallista käyttöä ja hävittämistä.

Hoitoon liittyvät havainnot, tehdyt toimenpiteet, asiakkaan ohjaus ja tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen kirjataan sovellettavien asiakas- ja potilastietojen käsittelyä koskevien vaatimusten mukaisesti.

Jos jalkojenhoidon yhteydessä havaitaan esimerkiksi haava, tulehduksen merkkejä, poikkeavaa turvotusta, ihomuutoksia tai muu löydös, joka edellyttää terveydenhuollon arviota, asiakas ohjataan asianmukaiseen hoitoon.

7. Hygienia ja infektioiden torjunta

Hygieniassa noudatetaan hyvää käsihygieniaa, työvaatteiden ja suojainten asianmukaista käyttöä, työvälineiden puhtaanapitoa ja jätteiden turvallista käsittelyä.

- käsien desinfiointi ennen ja jälkeen asiakkaan kohtaamisen sekä aina tilanteen sitä edellyttäessä;
- suojakäsineiden käyttö, kun käsitellään eritteitä, rikkinäistä ihoa tai muuta tilannetta, jossa käsien kontaminaation riski on olemassa;
- likaiset ja puhtaat välineet pidetään erillään;
- kertakäyttöiset välineet hävitetään asianmukaisesti;
- tartuntatautiepäilyissä toimitaan voimassa olevien viranomaisohjeiden mukaisesti.

8. Lääkehoito

Arki ja Askel ei toteuta lääkehoitoa. Yrityksen palveluihin ei kuulu lääkkeiden jakaminen, annostelu, antaminen, lääkehoidon seuranta tai lääkitysmuutosten tekeminen.

Jos asiakas tarvitsee lääkehoitoon liittyvää apua, asiakas ohjataan asiasta vastaavan terveydenhuollon tai kotihoidon palvelun piiriin. Työntekijä ei tee lääkehoitoa koskevia päätöksiä eikä muuta asiakkaan lääkitystä.

9. Henkilöstö, osaaminen ja perehdytys

Toiminnasta vastaava henkilö on lähihoitaja, jalkojenhoitaja (AT) sekä ruoka-alan ammattilainen. Yrittäjä opiskelee koulutetuksi hierojaksi. Yrittäjältä löytyy EA1, jota päivitetään kolmen vuoden välein. Palvelut toteutetaan oman ammattitaidon ja rekisteröidyn palvelutoiminnan puitteissa.

Osaaminen varmistetaan koulutuksella, perehdytyksellä, ammattitaidon ylläpitämisellä ja tarvittaessa täydennyskoulutuksella. Erityisesti jalkojenhoidossa, hygieniassa, ensiavussa, ergonomiassa, tietosuojassa ja asiakasturvallisuudessa pidetään osaaminen ajan tasalla.

Jos toimintaan osallistuu myöhemmin muuta henkilöstöä tai sijaisia, heidät perehdytetään ennen itsenäistä työskentelyä tähän omavalvontasuunnitelmaan, tehtäviin, tietosuojaan, turvallisuuskäytäntöihin ja poikkeamien ilmoittamiseen.

10. Kotikäyntien turvallisuus

Kotikäynnin alussa arvioidaan toimintaympäristö ja asiakkaan turvallisuus. Työntekijällä on oikeus keskeyttää käynti, jos työskentely aiheuttaa olennaisen turvallisuusriskin.

- asiakkaan aggressiivinen tai uhkaava käytös;
- päihteiden tai muun päihtymystilan aiheuttama turvallisuusriski;
- eläimen aiheuttama vaara;
- paloturvallisuuteen tai sähkölaitteisiin liittyvä vakava riski;
- tartuntariski, jota ei voida asianmukaisesti hallita;
- työympäristö, jossa palvelua ei voida toteuttaa turvallisesti.

Hätätilanteessa soitetään 112 ja toimitaan viranomaisen ohjeiden mukaan.

11. Ravitsemus, ruoanlaitto ja elintarviketurvallisuus

Ruoanlaitossa huolehditaan käsihygieniasta, puhtaista työvälineistä, raaka-aineiden asianmukaisesta säilytyksestä ja ruoan turvallisesta käsittelystä. Asiakkaan mahdolliset erityisruokavaliot ja allergiat huomioidaan, jos ne ovat palvelun toteuttamisen kannalta tiedossa.

Työntekijä ei tee lääketieteellisiä ravitsemuspäätöksiä. Jos asiakkaalla havaitaan merkittävä ravitsemukseen, nesteensaantiin tai nielemiseen liittyvä huoli, asia otetaan puheeksi ja asiakas ohjataan tarvittaessa terveydenhuollon arvioon.

12. Tietosuoja ja asiakas- ja potilastiedot

Asiakas- ja potilastietoja käsitellään vain siinä laajuudessa kuin tehtävien hoitaminen edellyttää. Tietoja ei luovuteta sivullisille ilman lain mukaista perustetta tai asiakkaan asianmukaista suostumusta silloin, kun suostumus on tarpeen.

- paperiset asiakirjat säilytetään lukitussa ja asiattomilta suojatussa paikassa;
- digitaaliset tiedot suojataan vahvoilla tunnuksilla ja asianmukaisilla käyttöoikeuksilla;
- asiakastietoja ei käsitellä julkisissa tai suojaamattomissa ympäristöissä;
- asiakkaasta ei keskustella sivullisten kuullen;
- vahingossa tapahtuneesta tietosuojapoikkeamasta ilmoitetaan viivytyksettä ja ryhdytään korjaaviin toimiin.

Tietosuojaan liittyvissä kysymyksissä noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaisohjeistusta.

13. Kirjaaminen

Palvelun toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot kirjataan asianmukaisesti, ajantasaisesti ja asiallisesti. Kirjauksissa erotetaan havainnot, asiakkaan kertomat tiedot, tehdyt toimenpiteet, ohjaus sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet.

Kirjauksissa vältetään tarpeettomia tai arvottavia tietoja. Asiakkaalla/potilaalla on lain mukaiset oikeudet omiin tietoihinsa.

Yrittäjällä käytössä ajas-asiakasjärjestelmä ja kantapalvelu.

14. Riskienhallinta

Riskienhallinta on jatkuvaa. Riskit tunnistetaan asiakastyössä, kotikäynneillä, jalkojenhoidossa, työvälineissä, tietojen käsittelyssä ja poikkeustilanteissa.

Riski	Ennaltaehkäisy ja toiminta
Kaatuminen	Ympäristön arviointi, turvallinen avustaminen, apuvälineiden huomiointi ja tarvittaessa ohjaus terveydenhuoltoon.
Iho- tai jalkavaurio	Esitietojen ja ihon/jalkojen kunnon arviointi, aseptinen työskentely ja hoidon keskeyttäminen tarvittaessa.
Infektio	Käsihygienia, suojaimet, välinehuolto ja tartuntatauti-ohjeiden noudattaminen.
Aggressiivinen käyttäytyminen	Tilanteen ennakointi, turvallinen poistuminen ja tarvittaessa 112/poliisi.
Tietosuojaloukkaus	Tietojen minimointi, käyttöoikeudet, turvallinen säilytys ja poikkeaman välitön käsittely.
Työtapaturma	Ergonomia, turvalliset työmenetelmät, ensiapu ja tarvittaessa hoitoon hakeutuminen. Yrittäjän sairastuminen: Työt siirretään toiseen ajankohtaan. Tarvittaessa pyydetään saman alan ja rekisteröidyn yrittäjän/hoitajan apua.
Äkillinen terveydentilan muutos	Tilanteen arviointi, 112 tarvittaessa, yhteydenotto terveydenhuoltoon ja tapahtuman kirjaaminen.

15. Poikkeamat ja vaaratilanteet

Poikkeama tai vaaratilanne käsitellään mahdollisimman pian. Ensisijaisesti huolehditaan asiakkaan/potilaan turvallisuudesta ja tarvittavasta hoidosta. Tapahtuma kirjataan, arvioidaan sen syy ja päätetään korjaavista toimista.

Vakavista tai lain perusteella ilmoitettavista tapahtumista tehdään tarvittavat ilmoitukset viranomaisille ja muille tahoille. Asiakkaalle kerrotaan tapahtuneesta asianmukaisesti.

16. Asiakaspalaute, muistutukset ja kantelut

Asiakkaalla on oikeus antaa palautetta palvelusta. Palaute käsitellään asiallisesti ja sitä käytetään toiminnan kehittämiseen.

Jos asiakas on tyytymätön palveluun, häntä ohjataan ensisijaisesti ottamaan asia yhteyttä Arki ja Askeleeseen asian selvittämiseksi. Asiakkaalle kerrotaan tarvittaessa hänen oikeudestaan tehdä muistutus tai olla yhteydessä sosiaali- tai potilasasiavastaavaan sekä valvontaviranomaiseen.

Muistutukset, kantelut ja muut yhteydenotot käsitellään ilman aiheetonta viivytystä ja niiden perusteella arvioidaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

17. Asiakkaan itsemääräämisoikeus ja koskemattomuus

Asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan kaikissa palveluissa. Erityisesti peseytymiseen ohjatussa ja jalkojenhoidossa huolehditaan yksityisyydestä, suostumuksesta ja arvokkaasta kohtaamisesta.

Asiakas saa kieltäytyä palvelusta tai keskeyttää toimenpiteen. Jos kieltäytyminen aiheuttaa vakavan turvallisuusriskin, asia arvioidaan ja asiakas ohjataan tarvittaessa terveydenhuollon tai muun soveltuvan palvelun piiriin.

18. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Tarvittaessa Arki ja Askel tekee asiakkaan suostumuksen ja lainsäädännön sallimissa rajoissa yhteistyötä esimerkiksi hyvinvointialueen kotihoidon, lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin, jalkaterapeutin, palvelutalon tai asumisyksikön henkilöstön kanssa.

Tietoja luovutetaan vain siihen tarkoitukseen ja siinä laajuudessa kuin se on lain mukaan sallittua ja palvelun turvallisen toteuttamisen kannalta tarpeellista.

19. Ympäristö ja työvälineet

Työvälineet pidetään hyvässä kunnossa ja niiden käyttöohjeita noudatetaan. Viallista välinettä ei käytetä. Jalkojenhoidon välineet huolletaan ja käsitellään käyttötarkoituksen mukaisesti.

Työskentelyssä pyritään ergonomisiin työmenetelmiin. Työympäristöä arvioidaan asiakkaan kodissa ja tarvittaessa palvelun toteuttamistapaa muutetaan turvallisemmaksi.

20. Valmius ja hätätilanteet

Äkillisessä vaaratilanteessa turvataan ensin ihmishenki ja soitetaan tarvittaessa 112. Työntekijä tuntee ensiavun perusteet ja pitää yhteystiedot tarvittaviin palveluihin saatavilla.

Toiminnan jatkuvuuden kannalta olennaiset yhteystiedot, asiakaslistat ja muut tarvittavat tiedot säilytetään asianmukaisesti ja tietoturvasääntöjen mukaisesti.

21. Omavalvonnan seuranta ja kehittäminen

Omavalvonnan toteutumista seurataan jatkuvasti asiakastyössä. Havaitut riskit, palautteet, poikkeamat, vaaratilanteet ja muut kehittämistarpeet käsitellään ja tarvittavat korjaavat toimet toteutetaan.

Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään vuosittain sekä aina, kun toiminnassa, palveluissa, henkilöstössä, tiloissa, tietojärjestelmissä tai sääntelyssä tapahtuu olennainen muutos.

Omavalvonnan toteutumisen seurannasta vastaa palveluntuottaja / omavalvonnasta vastaava henkilö.

22. Suunnitelman hyväksyminen

Palveluntuottaja	Arki ja Askel
Omavalvonnasta vastaava henkilö	___ Raisa Liski _____
Päiväys	___5___ / ___9___ / ___2026___
Allekirjoitus	_____
Seuraava tarkistus	___5___ / ___9___ / _____2027(viimeistään)_

23. Keskeiset toimintaohjeet työntekijälle – tiivistelmä

- Toimi aina asiakkaan/potilaan edun, turvallisuuden ja itsemääräämisoikeuden mukaisesti.
- Älä tee tehtävää, johon sinulla ei ole osaamista, oikeutta tai tarvittavia toimintaedellytyksiä.
- Älä toteuta lääkettä Arki ja Askeleen palveluna.
- Huolehdi käsihygieniasta ja jalkojenhoidon aseptiikasta.
- Kirjaa palvelun toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot asianmukaisesti.
- Ilmoita poikkeamista ja vaaratilanteista viivytyksettä.
- Keskeytä palvelu, jos sen turvallinen toteuttaminen ei ole mahdollista.
- Äkillisessä hätätilanteessa soita 112.
- Suojaa asiakkaan yksityisyys ja asiakas-/potilastiedot kaikissa tilanteissa.

Lainsäädäntö ja viranomaisohjeet: Suunnitelman soveltamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä sekä toimivaltaisten valvonta- ja muiden viranomaisten ajantasaisia ohjeita.